

Ö?renme Güçlü?ü Olan Çocu?a Yönelik Akran Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renme Güçlü?ü Olan Çocu?a Yönelik Akran Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26708>

Özet

Ö?renme Güçlü?ü Olan Çocu?a Yönelik Akran Tutum Ölçe?i, 2001 y?l?nda Zülfiye Gül Ercan tarafından yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, kayna?t?r?lmif e?itim ortamlar?nda yer alan, normal geli?im gösteren 8-11 ya? grubundaki çocuklar?n, ö?renme güçlü?ü olan akranlar?na kar?? sergiledikleri tutumlar? kapsaml? bir ?ekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Bu araç, ?li?ki Kurma, Farkl?l??? Kabul Etme ve Yard?m Etmeye ?teklilik olmak üzere üç temel alt boyutta toplam 20 maddeden olumaktadır.

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, faktör analizi ile yap? geçerli?i s?nanmif ve iç tutarl?k güvenilirli?i **Cronbach Alfa** katsay?s? (.76) ile belirlenmitir. Ölçek, özellikle akran kabulü ve sosyal entegrasyon konular?nda e?itimsiler ve ara?t?rmac?lar için de?erli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme güçlü?ü, akran tutumu, kayna?t?rma, psikometrik araç, tutum ölçe?i, faktör analizi, sosyal kabul.

Yazarlar

Zülfiye Gül Ercan

Amaç

Ö?renme Güçlü?ü Olan Çocu?a Yönelik Akran Tutum Ölçe?i'nin temel amacı, kayna?t?rma ortamlar?nda e?itim gören tipik geli?imli çocuklar?n, ö?renme güçlü?ü çeken akranlar?na yönelik tutumlar?n?n niteli?ini nicel olarak belirlemektir. Bu tutumlar?n incelenmesi, ba?ar?l? bir kayna?t?rma e?itiminin sa?lanması ve dezavantajl? ö?rencilerin sosyal entegrasyonunun desteklenmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçek, tutumun farklı boyutlar?n? (ili?ki kurma, kabul ve yard?mseverlik) ayr??t?rarak, e?itim programlar?n?n bu alanlarda daha hedefe yönelik müdahaleler geli?tirmesine olanak tan?r. Elde edilen sonuçlar, okullarda ve s?n?flarda akranlar aras? etkile?imi iyile?tirmeye yönelik stratejilerin belirlenmesinde bir temel te?kil eder.

Yap?

Ölçek, akran tutumunu ölçmek üzere teorik olarak belirlenmit üç temel alt boyuttan olumaktadır. Bu üç faktörlü yap?, uygulanan faktör analizi ile de desteklenmitir. Toplam 20 maddeden oluan ölçekte, maddeler e?it olmayan say?larda alt boyutlara da??t?lmifdir.

?li?ki Kurma Boyutu: 7 madde ile temsil edilir. Bu boyut, normal geli?im gösteren çocu?un, ö?renme güçlü?ü olan akran?yla gönüllü olarak sosyal ve akademik etkile?ime girme iste?ini yans?t?r.

Farkl?l??? Kabul Etme Boyutu: 7 madde içerir. Bu boyut, akran?n sergiledi?i farkl?l?klar? veya zorluklar? ho?görüle? kar??lama ve bu farkl?l?klar nedeniyle rahats?zl?k duymama e?ilimini ölçer.

Yard?m Etmeye ?steklilik Boyutu: 6 maddeden olu?ur. Bu boyut, akran?n kar??la?t??? zorluklarda ona destek olma ve somut yard?mda bulunma motivasyonunu de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, ke?fedici faktör analizi yöntemi kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan ilk analizler sonucunda dü?ük faktör yük de?erine sahip olan maddeler ölçekten ç?kar?lm?? ve analiz tekrarlanm??t?r. Nihai analiz, ölçe?in teorik beklentilere uygun olarak üç faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

Madde seçimi sürecinde, maddelerin faktör yük de?erlerinin **0.45'ten yüksek** olmas? temel kriter olarak benimsenmi?tir. Bununla birlikte, az say?da maddenin 0.30'un üzerindeki yük de?erleri de, ölçe?in kapsam geçerli?ini korumak amac?yla kabul edilmi?tir. Ayr?ca, maddelerin ölçülen yap?y? ne kadar iyi ay?rt etti?ini göstermek üzere, madde-toplam korelasyonlar?n?n **0.30 ve daha yüksek** olmas? bir ölçüt olarak kullan?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlı?ık güvenilirli?i, yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? ile hesaplanm??t?r. Elde edilen de?er, **.76** olarak rapor edilmi?tir. Bu katsay?, sosyal bilimlerde ara?t?rmalar? ba?lam?nda ölçe?in güvenilir ve tutarlı ölçümler yapabildi?ini gösteren kabul edilebilir bir düzeydir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen tek bir yap?y? ne kadar iyi temsil etti?ini do?rulam??t?r. Ayr?ca, ölçek maddelerinin toplam varyans?n **%42'sini** aç?klad??? belirtilmi?tir, bu da ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n önemli bir k?sm?n? ba?ar?yla kapsad???n? ifade etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemek amac?yla yürütülen faktör analizi, ölçe?in 20 maddesinin üç ayr? alt boyutta topland???n? kesinle?tirmi?tir. Bu üç faktör, ?li?ki Kurma, Farkl?l???? Kabul Etme ve Yard?m Etmeye ?steklilik olarak adlandır?lm??t?r.

Madde yük de?erlerinin titizlikle incelenmesi, ölçek maddelerinin güçlü bir ?ekilde ilgili faktörlere yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Analiz sonucunda, madde-toplam korelasyonlar?n?n yüksek

olmas?, ölçek maddelerinin bireysel olarak ölçülen genel tutum yap?s?na katkıda bulundu?unu ve ölçe?in homojen bir yap? sergiledi?ini kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni Geli?tirilmis? Ölçek)

Format: Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Normal geli?im gösteren ilkokul ö?rencileri

Ya? Grubu: 8 - 11 ya? aras?

Popülasyon Detaylar?: Kayna?t?rma ortam?nda ö?renme güçlü?ü olan akranlar?yla etkile?im kuran çocuklar.

Test Metodolojisi: 20 maddeden olu?an, 3 alt boyutlu, 2'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Cronbach Alfa, sosyal kabul, ?li?ki Kurma Boyutu, Farkl?l??? Kabul Etme Boyutu, Yard?m Etmeye ?steklilik Boyutu, psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: zgercan@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2001 Y?l? Tezine Göre)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Zülfiye Gül Ercan taraf?ndan 2001 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmis?tir. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili detayl? bilgi ve izinler için sorumlu yazar ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Test Y?l?: 2001

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu ?uradan indirilebilir: [ogrenme-guclugu-olan-cocuga-yonelik-akran-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ercan, Z. G. (2001). *Kayna?t?r?lm?? ortamdaki normal geli?im gösteren çocuklar?n 8 - 11 ya?lar? aras?ndaki ö?renme güçlü?ü olan akranlar?na kar?? tutumlar?n?n incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

?lgili teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ö?renme Güçlü?ü Olan Çocu?a Yönelik Akran Tutum Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, 2'li Derecelendirme (1=Kat?l?yorum 2=Kat?lm?yorum) format?nda yan?lanmaktadır ve 3 alt boyut ve 20 maddeden olmaktadır. A?a??da her bir alt boyuta ait örnek bir madde sunulmu?tur:

?li?ki Kurma Boyutu (7 m): Matematik problemini çözmekte zorlanan bir çocukla okuldan sonra çal??mak isterim.

Farkl?l??? Kabul Etme Boyutu (7 m): Derslerde çok konu?an bir çocu?un dikkatimi da??tmas? beni sinirlendirir.

Yard?m Etmeye ?steklilik Boyutu (6 m): Okulumda özürlü çocuklar olsa onlara merhaba derim.